

- I. Zvitky (m^egillót) [10.]
  - a. Veľpieseň [10.1]
    - i. Názov a autor
    - ii. Historické pozadie
    - iii. Posolstvo a hlavné témy
    - iv. Literárny rozbor
      1. Dráma
      2. Lúboštná poézia
      3. Alegória
      4. Štruktúra
    - v. miesto v príbehu Biblie
  - b. Rút [10.2]
    - i. Názov a autor
    - ii. Historické pozadie
    - iii. Posolstvo a hlavné témy
    - iv. Literárny rozbor
      1. Štýl
      2. Žáner
      3. Štruktúra
      4. Osnova a obsah
    - v. miesto v príbehu Biblie
  - c. Žalospevy (plač Jeremiášov) [10.3]
    - i. Názov a autor
    - ii. Historické pozadie
    - iii. Posolstvo a hlavné témy
    - iv. Literárny rozbor
      1. Mezopotámske žalospevy
      2. Štýl
      3. Žáner
      4. Štruktúra
      5. Osnova a obsah
    - v. miesto v príbehu Biblie
  - d. Kazateľ [10.4] jediný pevný bod- čo je bázeň pred Bohom?
    - i. Názov a autor
    - ii. Historické pozadie

iii. Posolstvo a hlavné témy

1. Poznáte **Descartes**. Descartes sa snažil nájsť pevný bod- ten jeden fakt- o ktorý mohol odoprieť celé myslenie ľudstva. Na to, aby našiel ten pevný bod, používal skepticizmus. Všetko, čo sa dá spochybňovať odmietol, len to ostalo, čo sa nedá spochybniť. Odmietol napríklad autoritu všetkých filozofov, a odmietol všetko, čo vníma cez svoje zmysle (cit, sluch, zrak, atď.). Všetko spochybňoval a ostalo len to, čo nemohol spochybniť, to, že sa pochybuje. Nemohol spochybniť, že existuje to, čo sa pochybuje, teda jeho myseľ. Z toho vzniklo „*cogito ergo sum*“ myslím, teda som, a tým sa stal človek a jeho Ja pevným bodom pre svet filozofie. Z toho pevného bodu Descartes veril, že môže budovať systém filozofie, ktorý bude celý istý a bez chyby. Povedal si, tu je pevný bod, ktorý udrží.
2. Qohelet je podobný Descartes. Qohelet ja sám jeden z múdrych. Tým, že je na začiatku opísaný ako syn Dávida, kráľ v Jeruzaleme, tým, že je opísaný ako nesmierne bohatý, máme podobnú situáciu ako u Jóba, kde nemôžeme povedať, že táto osoba je Šalamún, ale ak nič iné, môžeme povedať, že autor chce, aby sme ho spojili so Šalamúnom. Teda je spojený s múdrosťou a s bohatstvom. Toto je dôležité pre knihu, lebo mali by sme mať pocit, že tento človek mal možnosť všetko vyskúšať a skúmať. A kto mal toho viac ako Šalamún? A toto je dôležité, lebo keď príde na záver, že všetko, čo skúšal bolo ako pára, tak nechce, aby sme mohli povedať, no ale keby mal toho naozaj veľa, to by ho uspokojilo. Chce, aby sme prišli na záver, že ak on nebol tým uspokojený, tak to ani nie je možné.
3. O čom vlastne je Qohelet? Mnohí teraz tvrdia, že Qohelet je zúfalý skeptik, že ak spomína niečo dobre, to je len prázdny sarkazmus, ktorý hneď potom odmieta s ďalšími negatívnymi rečami. **V čom spočíva jeho skepticizmus?**
  - a. Qohelet pozná učenie múdrosti, ale ho spochybňuje. **Múdrosť hovorí**, že mravný zákon funguje sto percentne a spravodlivosť vládne vo svete, lebo Boh je zvrchovaný.
  - b. Lenže Qohelet pozerá okolo seba a vidí, že **nespravodliví nedostanú v tomto živote odplatu za to, čo robia**, práve naopak, často krát majú úspech a šťastie a tí, ktorí sú spravodliví sú utláčaní a ponížení, majú plno problémov a nepoznajú spravodlivosť.
  - c. Ďalej Qohelet vidí to, že ak náhodou nejaký spravodlivý človek sa má dobre a prežíva šťastie a hojný život, tak to nevedí, lebo smrť všetko zmarí. Ako to môže byť? Aký zmysel má múdrosť v takomto svete? Či na koniec nie

je jedno, či žijem spravodlivo alebo nie, keď všetko skončí rovnako?

- d. Skepticizmus Qohelet je hlboký a vážny práve preto, lebo vlastnými očami nevidíme dostatočnú dobrú odpoveď naň ho. Qohelet nie je intelektuál, ktorý nepozná skutočný stav vecí. Opak, Qohelet až príliš dobre pozná tento svet a nevie zmieriť učenie múdrosti so skutočnosťou tohto sveta. Lebo Qohelet vie, že pre človeka, ktorý trpí, ktorý stratil svoju ročnú dcéru, ktorý má 15 rokov a leží v nemocnici s leukémiu, alebo ktorý stratil zrak, sluch, hlas a pohyb pri úraze, pre takých ľudí, nie je odpoveď na otázku, kde je Boh? Kde je spravodlivosť?
  - e. Preto Qohelet skúma a hľadá pevný bod, ktorý dáva zmysel tomuto životu a nášmu utrpeniu.
4. Qohelet vedie so sebou dialóg. Hľadá pevný bod, ktorý dá zmysel tomuto životu. Pozerá na veci z jedného pohľadu ale potom to všetko prevráti. Ale je to jeho prevrátenie úspešné?
- a. Negatívny pohľad na život. . . 2:10-23, 5:10-17 alebo celá reč Qohelet 1:12-12:8- záver tejto časti je, že život nemá zmysel.
  - b. Prevrátenie. . . 2:24-26, 5:18-20 alebo rozprávač 1:1-10 a 12:9-14.
  - c. Všimnite si, že v negatívnej časti hovorí, že tieto veci nemajú zmysel ale pozitívna časť hovorí, že majú. Ale prečo zrazu majú, aký je rozdiel?
  - d. V každom prípade je pevný bod bázeň pred Bohom (12:13-14). Ale čo to je bázeň pred Bohom? Aj keď pozeráme okolo seba, a nevidíme dôvod prečo počúvať Boha a byť spravodlivý a zachovať jeho prikázania, aj vtedy veríme, že Boh za tým všetkým je. Veríme, že Boh jedného dňa vyvráti tento pokazený svet a prinesie spravodlivosť. A nie len to, ale Qohelet žiada odpoveď aj na smrť. Božia spravodlivosť musí prevrátiť aj smrť.
5. Povedal som, že chceme vidieť, ako múdroslovná literatúra nás vedie k Mesiášovi. Ale pravdupovediac, asi nemusíme vyvodit' z toho, naša potreba pre Mesiáša. To, čo určite vidíme je, že problém, ktorý vidíme okolo seba, je oveľa hlbší, ako my vieme sami vyriešiť. Podľa mňa, nám dá jasne najavo, že náš problém s hriechom a jeho výsledkami je oveľa horší, ako si často krát pripustíme. Hriech je to, čo prinesie na tento svet smrť a nešťastie a berie životu zmysel. Qohelet nám hovorí, že náš problém ide tak hlboko ako sama smrť a že riešenie pochádza nie z nás, ale od

Boha. Človek, ktorý má bázeň pred Hospodinom je človek, ktorý vie nájsť zmysel v živote, lebo bez Boha, tento svet zmysel nemá. Bázeň pred Bohom je pevný bod, na ktorom môžeme budovať celý zmysel život.

iv. Literárny rozbor

1. Žáner
2. Štruktúra
3. Osnova a obsah

v. miesto v príbehu Biblie

1. Vidíme to, že múdrosť je svetonázor, ktorý vedie k Mesiášovi.

e. Ester [10.5]

- i. Názov a autor
- ii. Historické pozadie
- iii. Posolstvo a hlavné témy
- iv. Literárny rozbor
  1. Štýl
  2. Žáner
  3. Štruktúra
  4. Osnova a obsah
- v. miesto v príbehu Biblie